

Hilde Schjerven, virksomhetsdirektør oppvekst
Grethe Arnegård Cederkvist, virksomhetsleder forebyggende helsetjenester
Kristin Storhaug, rektor Borgheim ungdomsskole
Anette Malme, SLT-koordinator Færder kommune

BEKYMNING RUNDT RUS I UNGDOMSMILJØ

02.12.22

SLT

Samordning av lokale rus- og
kriminalitetsforebyggende tiltak

FÆRDER
KOMMUNE
- med vind i seilene

BEKYMRING OM RUS I UNGDOMSMILJØ

VI

har et felles samfunnsansvar

Utfordringsbild et fra SLT- arbeidsgruppe 2022

Hatprat på
sosiale
medier

Mye RUS
eksponering for rus,
lett tilgjengelig

Mye RUS, mer party-rus,
kokain, også ungdom med
ressurssterke foreldre
ruser seg

HATPRAT

Rus, slåssing,
gjenger

Tilgjengeligheten til
rus og holdninger

Viktig med holdningsarbeid når
tilgjengelighet er stor

RUS

Trusler/vold
på tvers av
skolemiljø /
idrettslag

Mobilbruk,
uønsket
filming og
deling

RUS: HOLDNINGER TIL
HVOR GRENSA GÅR FOR
HVA SOM ER AKSEPTABELT
ER FLYTTET

Generelt grenseoverskridende atferd

Utagende oppførsel
Sinne / frustrasjon
blant gutter

Sammensatt
utfordringsbilde med
rus, sosiale medier,
holdninger, seksuelle
krenkelser, fest...

Mobbing
over sosiale
medier

Skolefravær

Psykisk helse, ulike
utfordringer

Foreldre trenger
handlingskompetanse på
hvordan håndtere utfordringer
med ungdommene

Sex og
rus

Skolevegning

Machokultur
(Andrew Tate)

Foreldre venter for
lenge med å ta tegn
og symptomer /
endret atferd på alvor

01.03.22

Konsentrasjons-
vansker

MANGLENDE
MOTIVASJON SKOLE,
STREV TILPASSING
SKOLE ETTER TO ÅR
MED PANDEMI

Behov for
foreldreveiledning / for lite
foreldre-
engasjement

Ungdom
definerer seg
med ulike
lidelser som
angst mm

05.05.22

AVSTAND MELLOM
UNGDOM OG VOKSNE
FOR STOR,
MANGLENDE
KUNNSKAP HOS
VOKSNE

Sårbar overgang, behov
for kommunikasjon

27.09.22

Manglende
handlingskompetanse,
foresatte / skole

Spenningsfelt
Skolens ansvar -
foresattes ansvar

Komplekst
bilde, hva
kom først?

Holdninger hos
foreldre, foreldre er
ikke tett nok på.
Foreldre vil være
«kule»

Sosial «kløning»
etter flere år med
pandemi

Generell
opplevelse av at
det «koker» på
skolene

Slitasje på lærere /
slitne, usikkerhet rundt
handlingsrom ved uro
og utfordrende
situasjoner

25.11.22

Nedlatende
holdninger fra
elevene,
begge kjønn

HVEM SER JENTENE?
INGEN JENTER
HENVIST TIL
RUSFOREBYGGENDE
TEAM

Post-pandemiske utfordringer

Covid-19 og barn og unges **psykiske helse**

Utredning om eventuelle utfordringer og langtidseffekter av pandemien, med forslag til tiltak på kort og lang sikt.

Virksomhetsområde oppvekst
26.05.2021

Isfjellmodellen –
www.utveier.no

Hva er nytt?

Sett i lys av rusreformen

NOU

Norges offentlige utredninger 2019:26

Rusreform – fra straff til hjelp

Prop. 92 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i helse- og omsorgstjenesteloven
og straffeloven m.m. (rusreform
– opphevelse av straffansvar m.m.)

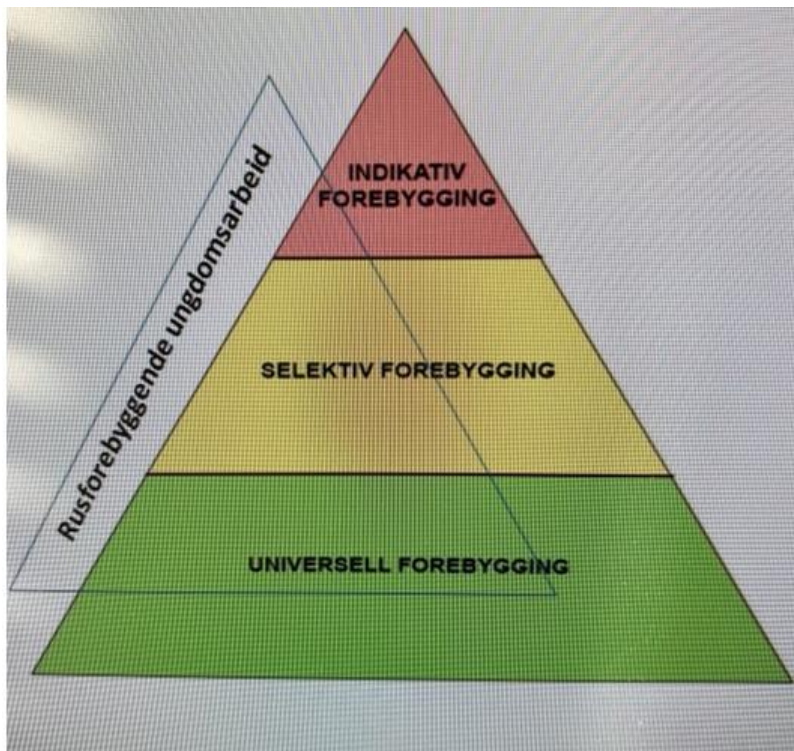
Eirin Neslow, koordinator for
rådgivende enhet, Færder kommune

Behov for styrket rusforebyggende arbeid:

- Ungdata 2020: Færder ligger på landsgjennomsnittet i røyking og snus. Økning i prosentandel som ruser seg på cannabis og marihuana.
- Rapportene «Oppfølging av ungdom 16-23» i 2018 og HKH-kartleggingen om «Beefing» påpeker mangler i det rusforebyggende arbeidet.
- Ansatte i barnevern og forebyggende helse uttrykte bekymring for økende rusbruk og ønske om å styrke feltet
- Søknad om tilskudd fra Statsforvalter (SLT, barnevern og forebyggende helse) —

OPPSTART JANUAR 2022

Rusforebyggende team/Psykisk helse og rus (voksne)

- oppfølging/samtaler som journalføres som helsehjelp

Rusforebyggende ungdomsteam:

- samtaler med ungdom eller foreldre (uten journal)
- råd og veiledning til ansatte som er bekymret for ungdom

Rusforebyggende ungdomsteam:

- informasjon på foreldremøter
- undervisning til ungdom
- UTSETT – universelt tilbud til foreldre
- Kjipe foreldre 7. trinn (Av og TIL)
- Ruster helsespl – NY RUTINE!

Rustesting

- Nye rutiner: Ingen rustester i samarbeid med politi, kun hvis ungdommen ber om det.
- LaH:
«Vi er bekymret for at regjerings rusreform fratar oss virkemidler vi til daglig ser fungerer godt, uten at disse erstattes. Det åpnes riktignok for at ruskontrakter kan fortsette, men uten at det ligger noen insentiver for å gå inn i, eller til å fullføre, et slikt oppfølgingsløp.»

UTSETT:

- Utviklet av KoRus Øst
 - Kunnskapsbasert
 - Rettet mot foreldre
 - Tar utgangspunkt i lokale tall fra ungdomdata
-
- Forebyggende: forskning viser at tidlig alkoholdebut øker sannsynligheten for omfattende drikking i hele ungdomstiden. Ungdom som drikker seg beruset er mer eksponert for skadelige hendelser, som vold og seksuelle krenkelser.

- Brukes på 8. 9. og 10 trinn
- Et foreldremøte pr trinn
- 30 min ferdig presentasjon (laget av KoRUS)
- Gruppearbeid for foreldre i etterkant – snakke sammen om rus, foreldrerollen og rammer for ungdommen

Link til rusmiddelforebyggende arbeid i skole og støttemateriell med forslag til læringsaktiviteter:

<http://skole.forebygging.no/>

<http://www.forebygging.no/Global/Skole/stottemateriell.pdf>

Temaer i utsett:

- foreldrerollen med tenåring i huset
- tenåringshjernen
- Grenser
- Rusmidler
- Ungdatastatistikk fra egen kommune
- Foreldresamarbeid og kontrakt

Klasse _____

Skole _____

- I forbindelse med overnatting skal foreldrene til den som skal overnatte ta kontakt med vertsfamilien.

- Vi skal ikke gi barna alkohol.

- Vi skal ikke uten videre godta påstanden "alle får lov".

- Vi skal begrense barnas bruk av sosiale medier og dataspill til før klokka

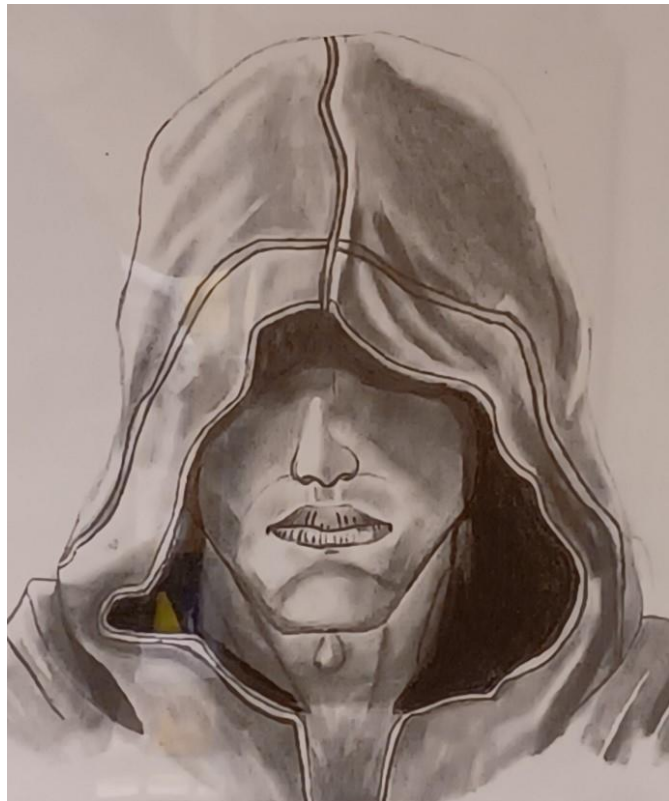
- Våre barn skal informeres om våre holdninger og vi skal alle snakke med våre barn om alkohol og om felles grenser.

Seks tips om ungdom og alkohol

Foreldremøter 7. trinn

RUSFOREBYGGENDE UNGDOMSTEAM

Ungdomsveileder - Kathleen Brattås
Erfaringskonsulent - Anita Wiksten
Ungdomsveileder - Kathrin Olafsen
Ungdomsveileder – Kirsti Ottesen

Mål: Ungdom, foreldre og ansatte har god kunnskap om rus, og ingen unge har et ødeleggende eller negativt forhold til rusmidler.

Kontaktinformasjon

Rusforebyggende ungdomsteam

Telefon: [90 16 07 65](tel:90160765)

E-post:

rusung@faerder.kommune.no

Anita

Kathleen

Kathrin

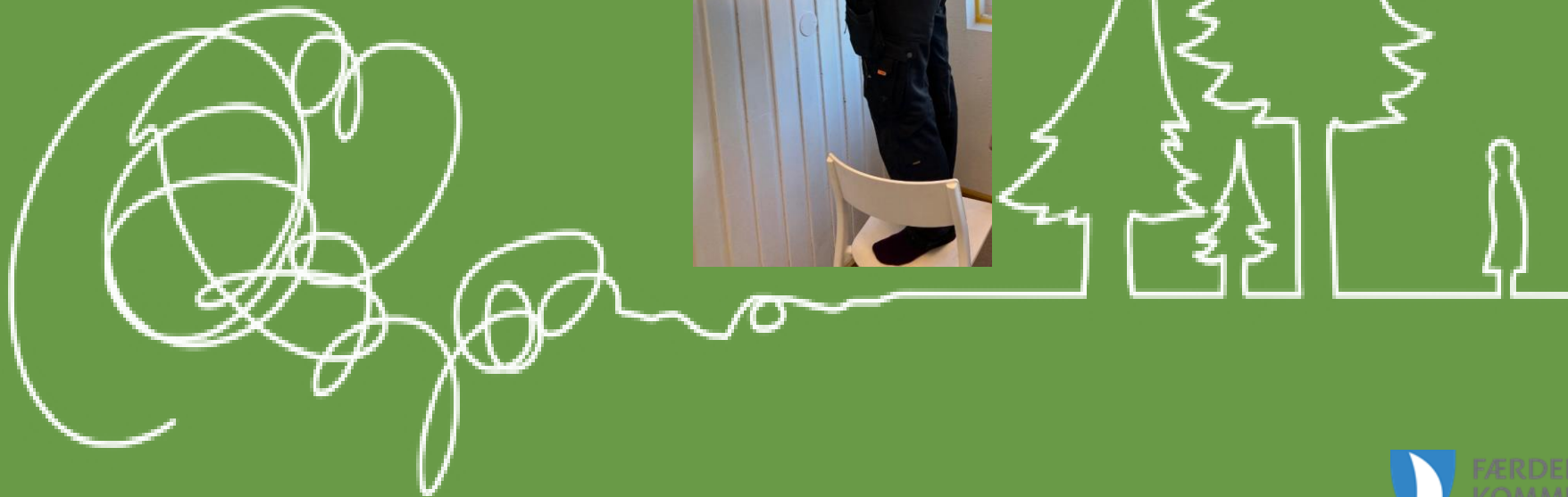

Kirsti

ANITA WIKSTEN – erfaringskonsulent 20%

- Tidligere egenerfaring med rus
- Undervisning/ veiledning
- Unik og verdifull kompetanse, deler av seg selv og egen erfaring når det kan gjøre en forskjell

KATHRIN OLAFSEN – ungdomsveileder 20% ***

- Engasjert forebygger
- Jobbet som helsesykepleier i mange år, de siste årene med ungdom
- Mastergrad i sykepleie med et kommunehelsetjenesteperspektiv «Hvilke erfaringer har ungdommer med frivillig ruskontrakt?»
- Helsesykepleier på to ungdomskoler i Færder og helsestasjon for ungdom
- Forebyggende rusarbeid, bevisstgjøringssamtaler og veiledning
- Følger opp «utsett»
- Undervisning, foreldremøter

KIRSTI OTTESEN – ungdomsveileder inntil 20% *

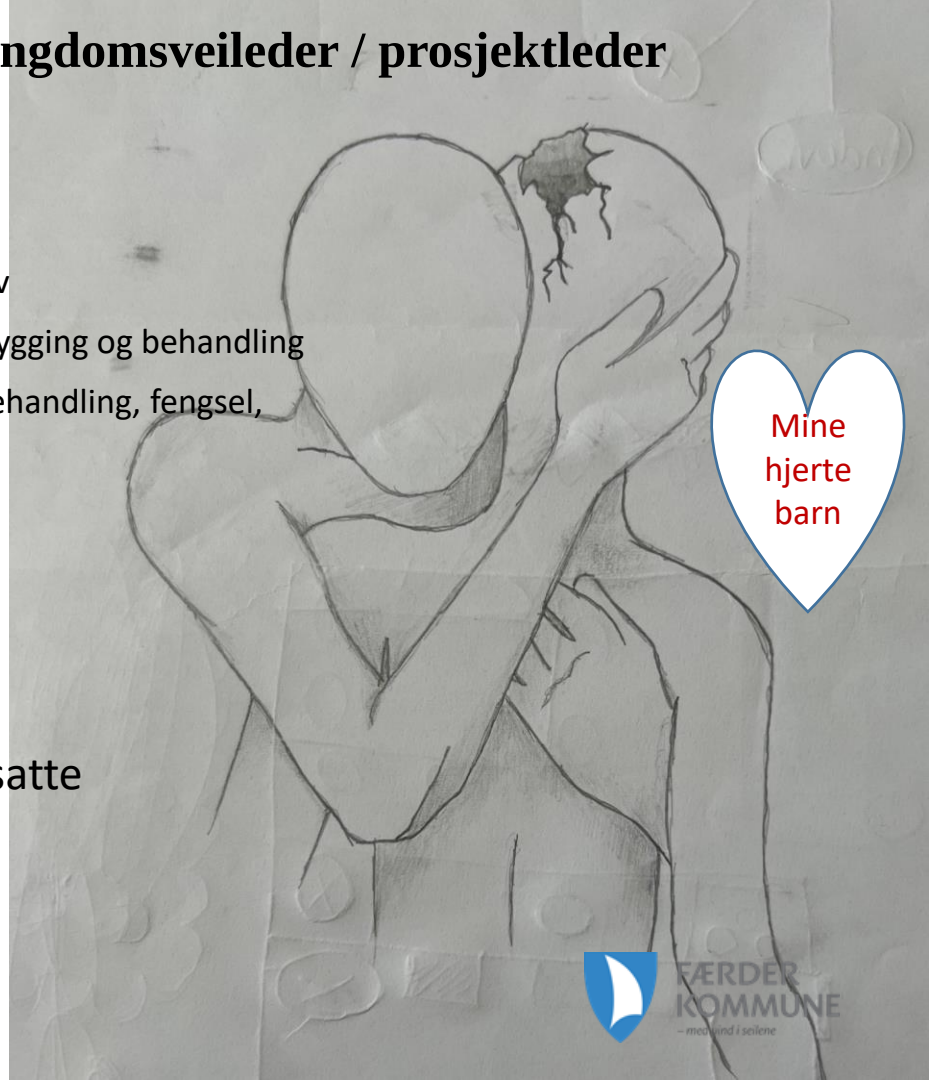
- Ruskonsulent - tjeneste for psykisk helse og rus
- PH&R bidrag inn i «spleiselaget»
og kommunens sømløse rustilbud
- Kobles på i «blålyssaker»
- Ungdomsveileder i «tyngre» henvendelser
- Henvise til rusbehandling
- «Link» til rask kontakt med psykolog
- Råd og veiledning
- Bidrar inn der det er behov

KATHLEEN BRATTÅS – ungdomsveileder / prosjektleder

60% * * *

- Har et «brennende» engasjement for å forhindre at noen «faller» til et liv i rus, eller har rusutfordringer i sine liv
- Sosionom, videreutdanning – cannabis, avhengighet, forebygging og behandling
- Rusrelatert arbeidserfaring fra barnevernsinstitusjon, rusbehandling, fengsel, Kirkens bymisjon, bvtj mm
- Jobber også ettervern i barneverntjenesten
- Undervisning
- Foreldremøter
- Veiledning – ungdom, foreldre, nettverk, ansatte
- Bevisstgjøring og motivasjonsarbeid
- Samtaler, oppfølging

- Vårt team er klare for en prat, råd, veiledning eller hjelp knyttet til rus – raskt
- Bare å lage avtale, man trenger ikke henvisning
- Vi møter alle med respekt
- Kan velge å være anonym

Hvis du tar kontakt
med oss og ønsker
en prat, forsøker vi
å få det til raskt om
det er det du
ønsker

Ingen ting er
for lite, stort,
dumt eller feil

Her kan du komme for en prat

Sitte et fint sted

Kjøre tur

Telefonsamtale

Vi kan gå en tur

Eller det som passer deg best

Lavterskel og uformell samtale for foreldre som
trenger råd i forhold til bekymringer for om
deres ungdom bruker rusmidler

Rusforebyggende ungdomsteam

Ønsker du en samtale, har du spørsmål knyttet til rus, trenger hjelp eller støtte i forhold til dette?

Om rusforebyggende ungdomsteam

Teamet tilbyr lett tilgjengelig hjelp til ungdom, familie og øvrig nettverk, med råd, veiledning og hjelp knyttet til rus. Lurer du på hva vi kan tilby, ønsker en samtale eller drøfte en bekymring med oss, kan du nå oss på telefon [90 16 07 65](tel:90160765).

Rusforebyggende ungdomsteam er et lavterskeltilbud, der du ikke trenger henvisning, men kan ta direkte kontakt. Du kan velge å være anonym i samtale med oss.

Informasjonen du deler blir ikke journalført og vi har taushetsplikt. Ved kontakt med oss vil du få snakke en erfaringskonsulent eller ungdomsveileder med god ruskompetanse. Ring oss på telefon: [90 16 07 65](tel:90160765).

Bevisstgjøring – du skal vite hvilket valg du tar
Kunnskap til å ta gode kloke valg – uten pekefinger

**NOEN AV VALGENE DU KOMMER TIL Å MÅTTE TA I UNGDOMSTIDEN
KAN BETY MYE FOR LIVET VIDERE**

Den cannabis som förbjöds 1961

Dagens cannabis

GRUPPEOPPGAVE

1. Finnes det motgift mot GHB?

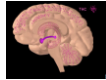

2. Merkes det øyeblikkelig effekt hvis du spiser for eksempel Brownies med cannabis? Og hvis du ikke merker noe etter 30 minutter, har du kontroll nok til å spise en ny bit?

3. Hvis du er sammen med en annen person som blir bevisstløs etter inntak av rusmidler og du ringer 113, kan du selv bli innblandet i noe eller tror du helsepersonell har taushetsplikt?

4. Jo yngre du er, desto farligere kan cannabis være for hjernen, hva menes med det og ved hvilken alder er hjernen ferdig utviklet?

5. Stemmer det at cannabis kan utløse eller forverre psykiske lidelser?

6. Er naturlige cannabisprodukter mindre farlige enn syntetiske?

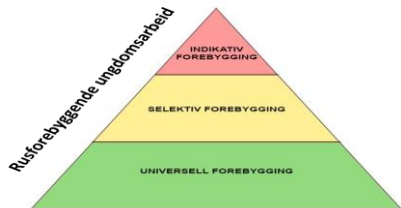
7. Hvis det ser ut som om pillene kommer fra apotek er de da trygge?

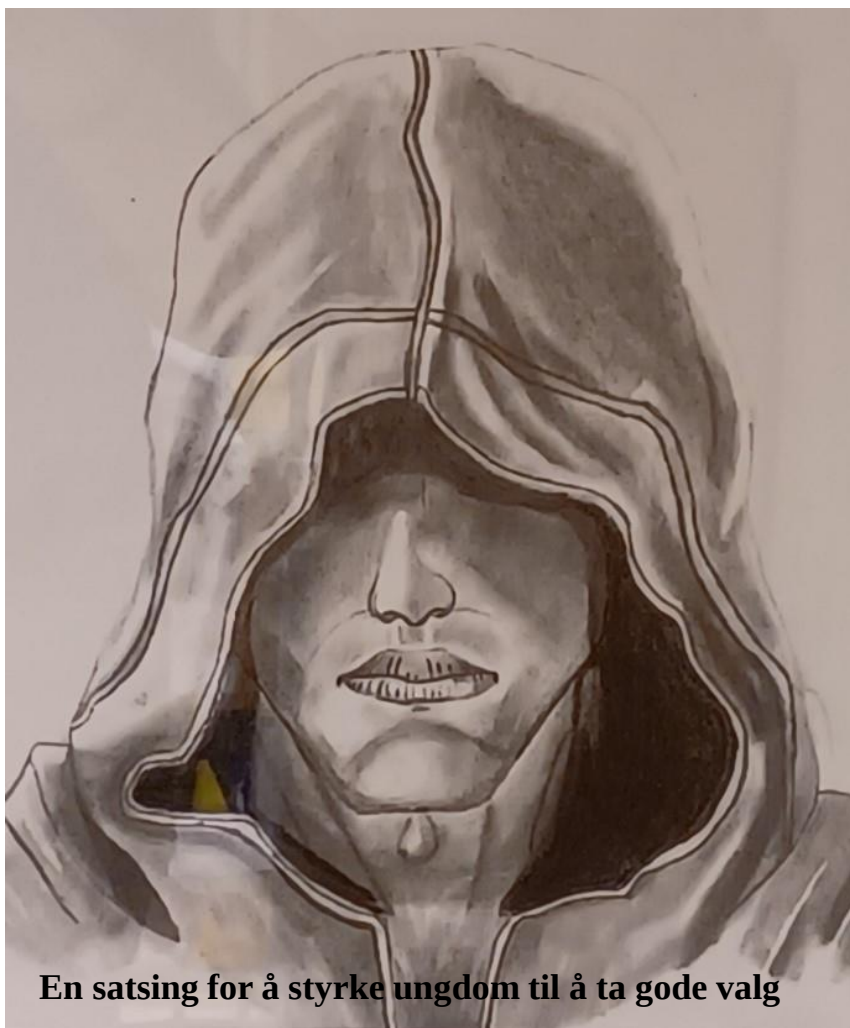
8. Kan du vite hva akkurat din kropp tåler? Kan en vennegjeng kan ta samme pille MDMA/ Molly, men én av dem kan få en dødelig reaksjon?

FOREBYGGING OG TIDLIG INNSATS, KRYMPER BEHOVET FOR RØDT ARBEID – VIKTIG Å VÆRE «PÅ» RASKT

- Grønt: Undervisning, foreldremøter, Utsett - Kathrin, Kathleen, Anita (Kirsti)
- Gult: Samtaler, veiledning – ungdom, foreldre, nettverk og ansatte, nettverkssamling, undervisning for grupper - Kathleen (Kathrin)
- Rødt: Samtaler, oppfølging av ungdom og pårørende – Kathleen, Kirsti

En satsing for å styrke ungdom til å ta gode valg

Kontaktinformasjon
Rusforebyggende ungdomsteam

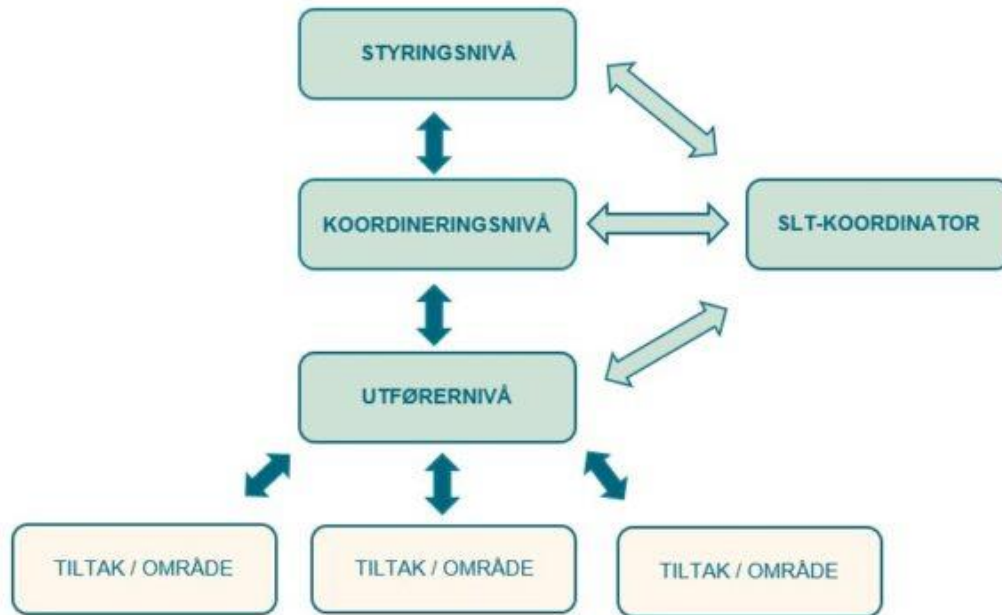
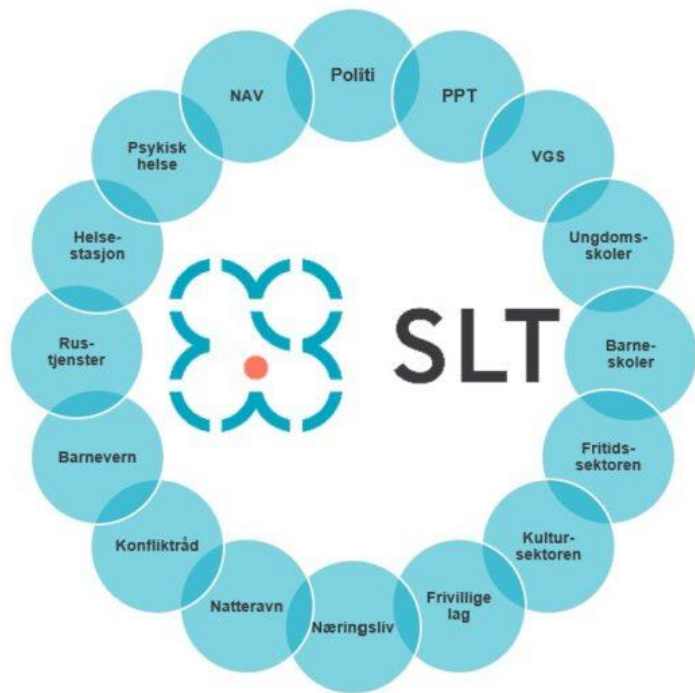
Telefon: 90 16 07 65

E-post:

rusung@faerder.kommune.no

Takk for oss😊

Hva er SLT sin rolle?

Link til SLT-informasjon på Færder kommune sine hjemmesider:
<https://faerder.kommune.no/tjenester/barnehage-skole-og-familie/slt-samordning-av-lokale-rus-og-kriminalitetsforebyggende-tiltak/>

Følg SLT på facebook
<https://www.facebook.com/sltfaerder>

- Hva er politiet sin rolle?
- Når skal politiet kobles på?

- Hva er politiet sin rolle?
- Når skal politiet kobles på?

Politiet arbeider reaktivt:

Oppretter straffesak

Politiet arbeider proaktivt etter 13-18 år ved bekymring for kriminalitet:

For å avdekke kriminalitetens årsaker og sette inn tiltak i samarbeid med de som har gjeldende tiltak.

Rådgi foreldre, skole el.

Politiet har få tiltak, men bistår etter tverrfaglig vurdering med tiltak som kan ha effekt i barnets liv.

Arbeid i grupper

- Hvordan kan vi hjelpe ungdom som ruser seg eller deltar i kjøp og salg av rusmidler?

Arbeid i grupper

Hvordan kan vi
koble på andre
instanser og
foresatte?

Arbeid i grupper

- Hvilke spørsmål og råd har vi til det videre arbeid med rusforebygging i Færder kommune?

OPPSUMMERING /
HIGHLIGHTS
FRA GRUPPENE

Hva gjør vi nå da?

Hilde Schjerven,
virksomhetsdirektør for
oppvekst, om hvordan
arbeidet fra dagens møte
tas videre

